

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2020 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2020 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2020. – 280 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – д.е.н., доц.

4. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР).- 1996, -№ 30, ст. 141. поточна редакція — Редакція від 01.01.2020 ,– Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
5. Маслоу А. Мотивация и личность / А. Маслоу; пер. с англ. – 3-е изд. – Санкт-Петербург : Изд-во "Питер", 2008.- 352 с.
6. Минаев Г. А. Безопасность организации : учебник. / Г. А. Минаев. – К. : КНТ, 2009. – 440 с.
7. Фоміцька Н.В. Підходи до визначення властивостей та складових соціальних систем // Актуальні проблеми державного управління. 2015.№ 2 (48) С. 24-30
8. Погорська І. І. Глобальна безпека: потенціал для мультилатералізму у XXI ст. / І. І. Погорська // Науковий вісник Дипломатичної академії України 2012. Вип. 18(спец. вип.). - С. 189-195. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdau_2012_18\(spets\)](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdau_2012_18(spets)).
9. Тихий В.П. Безпека людини – головний об’єкт національної безпеки України // Збірник наукових праць Духовність особистості: методологія, теорія і практика Східноукраїнського Національного університету ім. Володимира Даля 2017.Вип.4 (79) С.323-329
10. Франчук В.І. Теорія безпеки соціальних систем : підручник / В. І. Франчук. – Львів, 2016. – 216с.
11. Франчук В.І. Особливості організації системи економічної безпеки вітчизняних акціонерних товариств в умовах трансформаційної економіки: [монографія] / В.І. Франчук. — Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2010. — 440 с.

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Андрющенко Є.Г., аспірант

Одеська національна академія харчових технологій

Питання економічної безпеки зачіпає інтереси багатьох країн. Як показує світовий досвід, збиток економічним інтересам завдається різноманітними спробами: порушенням нормального стану міжнародної торгівлі (застосування ембарго, введення надмірних кількісних і тарифних обмежень, штучне підвищення або зниження цін на ті чи інші товари), створенням перепон на шляху міжнародного руху технологій, порушенням практики комерційної діяльності та ін. В сучасних умовах розвитку економіки України, особливо на тлі процесів глобалізації, окреслена вище проблема постає особливо гостро. Товарні «війни» з колись найбільшим імпортером нашої продукції – Російською Федерацією, що проявлялися в запровадженні найрізноманітніших видів обмежень, таких як санітарні умови, квотування, технічні вимоги та ін., анексія Криму та військові дії в Донецькій та

Луганській областях завдавали та продовжують завдавати суттєвих збитків економіці України, порушуючи тим самим економічну безпеку держави [1].

Для забезпечення економічної безпеки необхідно чітко розуміти і класифікувати ризики і загрози. Ситуація в Україні є ще більш складною через те, що наслідки світової економічної кризи 2007-2010 років (більш уразливими до якої стали країни з трансформаційною економікою), в значній мірі позначилися не тільки на внутрішньому економічному стані країни, а й на рівні її конкурентоспроможності в загальному світовому рейтингу. Крім того, в Україні існує нестабільна соціальнополітична ситуація і військові дії на сході країни, що ще більше ускладнюють і віддаляють процес економічної рецесії. У зв'язку з цими обставинами, в Україні значно підвищується рівень ризику для вітчизняних господарських одиниць при здійсненні господарської діяльності та прийнятті ринкових і управлінських рішень для виходу і охопленню міжнародних ринків збуту [2].

Сьогодні Україна, яка постачає на світовий ринок в основному продукцію незначного рівня переробки, інтегрується у світове господарство за схемою напівсировинного придатку. З точки зору країн ЄС Україна, конкурентоспроможна за бажаною для них ресурсною складовою, опиниться на периферії світового господарства, що сформує нестійкий стан, оскільки будь-яка криза в центрі світової економіки (розвинені країни) буде згладжуватися за рахунок його периферії. Крім цього, сировинна спеціалізація не забезпечить значного розширення робочих місць і закріпить технологічну залежність від розвинених країн. Поглибитися економічна та політична дезінтеграція України з усіма можливими наслідками. Населення країни зменшується, може статися злам системи соціального захисту. Конкурентним буде лише набір секторів, що включені у світове господарство [3].

Для України можна визначити такі першочергові напрями забезпечення конкурентоспроможності у сфері зовнішньоторговельних відносин:

1. Підвищення результативності використання потенціалу зон вільної торгівлі. Ключовою складовою зміцнення міжнародних позицій України є її активна позиція у створенні зон вільної торгівлі з провідними торговельними партнерами. Протягом останнього періоду Україна уклала низку важливих угод про зони вільної торгівлі, насамперед із ЄС (набрала чинності з 1 січня 2016 р.) та Канадою (укладена в липні 2016 р.) Проте залишаються досить важливі торговельні партнери, з якими необхідне укладення подібних угод, як з окремими країнами, так і з існуючими та потенційними торговельними блоками [4].

2. Активізація вітчизняної економічної дипломатії. На сьогодні Україна лише із суттєвим запізненням реагує на міжнародні інтеграційні тенденції.

3. Розбудова логістичної інфраструктури експортної діяльності. Існує потреба активізації створення нових логістичних маршрутів як для перевезення вітчизняних товарів, так і для імпорту необхідної для їх вироблення сировини.

4. Адаптувати механізми захисту національних інтересів на зовнішніх ринках до кращих світових практик та визначити напрями української зовнішньої конкурентної політики.

5. Запровадження нової якості інвестиційної політики. Актуальним є запровадження заходів ефективнішого залучення прямих іноземних інвестицій з метою використання не цінових факторів конкурентоспроможності виробничого сектору, у т. ч. експортоорієнтованого. Тільки так можливо поступово інтегрувати економіку країни в ланцюги створення доданої вартості й виробничі мережі на регіональному та глобальному рівнях.

Література

1. Скорук О. В. Економічна безпека держави: сутність, складові елементи та проблеми забезпечення. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/10961/1.pdf>.

2. Тимошенко О. В., Олешко А. А. Державна політика економічної безпеки України в умовах глобальної нестабільності. Економіка та держава. 2018. № 9. С. 30–33. DOI: 10.32702/2306-6806.2018.9.30

3. Середюк Н. Стратегічне партнерство Україна–США // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка №1 (46) 2017. С.34-38. URL: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/knu/article/viewFile/3261/2936>

4. Фінансовий портал Міністерства фінансів України. URL: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp>. (дата звернення: 29.09.2020)

РОЛЬ ПОЗИКОВИХ КОШТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Суханова К.Є., студентка,
Одеська національна академія харчових технологій

В умовах існування різних форм власності, особливої актуальності набуває питання щодо фінансових джерел формування, функціонування та відтворення капіталу. Це зумовлено тим, що можливості становлення підприємницької діяльності та її подальшого розвитку можуть бути реалізовані лише за умови ефективного управління капіталом, вкладеним в підприємство.

Будь-яке підприємство в сучасних умовах господарювання постійно відчуває потребу в залученні фінансових ресурсів. Формування фінансових ресурсів здійснюється за рахунок цілого ряду джерел. На основі права власності розрізняють дві їх великі групи: власні і позикові кошти [1].

Підприємство, яке використовує тільки власні кошти, має найвищу фінансову стійкість, але обмежує темпи свого розвитку, оскільки не може забезпечити формування необхідного додаткового обсягу активів в періоди сприятливої кон'юнктури ринку і не використовує фінансові можливості приросту прибутку на

17	КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТОМ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ	42
	Савченко Т.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
18	ПЛАНУВАННЯ ДІЛОВОГО РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ	46
	Бровкіна Ю.О., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
19	УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	48
	Басюркіна Н.Й., д.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
20	СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТУ	51
	Лашутіна В.О., НУ «Одеська морська академія», м. Одеса	
21	РОЛЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ	54
	Руммо В.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
22	ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНАКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СОЦІАЛЬНИХ СИСТЕМ	56
	Работін Ю.А., к.е.н., ст. викладач, Неустроєв Ю.Г., к.е.н., доцент, Сіпаренко Р.О., ОНАХТ, м. Одеса	
23	ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	60
	д.е.н., проф., голов. н.с. Андрєєва Н.М., к.е.н., н.с. Тютюнник Г.О. Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеса	
24	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В АСПЕКТІ СКОРОЧЕННЯ ВІДТОКУ КАПІТАЛУ	64
	Лайко О.І., д.е.н., с.н.с., Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеса	
25	МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ЯК РЕГУЛЯТОРИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ	67
	Талпа В.П., Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеса	
26	ВПЛИВ ФАКТОРІВ НА УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	70
	Немченко Г.В., аспірант, асистент, ОНАХТ, м. Одеса	
27	БЕЗПЕКА СОЦІАЛЬНИХ СИСТЕМ ТА СОЦІАЛЬНО - ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА	71
	Рогатіна Л.П., д.е.н., доцент, Неустроєв Ю.Г., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
28	ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	74
	Андрющенко Є.Г., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса	
29	РОЛЬ ПОЗИКОВИХ КОШТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	76
	Суханова К.Є., студентка, ОНАХТ, м. Одеса	
30	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНДИКАТОРНОГО ПІДХОДУ ОЦІНКИ РІВНЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	82
	Згадова Н.С., к.е.н., доцент, ОНАХТ, Кравченко Ю.І., магістрант, ОДАУ, м. Одеса	
31	УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	86
	Криницька О.О., к.е.н., доцент, Ткачук Т.І., к.е.н., доцент, Павленко А.М., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
32	ТОРГОВІ МАРКИ ТА СПОРТИВНИЙ БРЕНДИНГ	87
	Дружкова І.С., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
33	РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ НАПОЇВ ЗБАГАЧЕНИХ ОБЛПІХОВИМ ЕКСТРАКТОМ	91
	Тележенко Л.М., д.т.н., професор, Самочернова Є.О., магістрант, Чебан М.М. аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса	